

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Nc/1/2024
Identifikačné číslo spisu:	1520205764
Dátum vydania rozhodnutia:	15.01.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1520205764.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletú H. E., narodenú XX. P. XXXX, bývajúcu u matky, matky Q. D. E.Í. S., R.V., narodenej XX. V. XXXX, A., Q. XX, a otca V. E., narodeného X. P. XXXX, A., X. XX, o úpravu rodičovských práv a povinností pre čas po rozvode manželstva, vedenej na Mestskom súde Bratislava II (predtým na Okresnom súde Bratislava V) pod sp. zn. 68P/25/2020, o vylúčení sudkyň Krajského súdu v Trnave z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 15CoP/25/2023, takto

rozhodol:

Sudkyne Krajského súdu v Trnave Mgr. Alena Čakváriová, JUDr. Blanka Podmajerská a Mgr. Patrícia Železníková s ú v l ú č e n é z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 15CoP/25/2023.

Odôvodnenie

1. Mgr. Alena Čakváriová, predsedníčka senátu 15CoP Krajského súdu v Trnave (ďalej tiež len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), vo veci vedenej na takomto súde pod sp. zn. 15CoP/25/2023 predkladacou správou z 2. januára 2024, došlou Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“) 8. januára 2024 predložila spis na rozhodnutie podľa § 54 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „CSP“) o vznesenej námietke zaujatosti voči sudkyniam zaradeným do senátu 15CoP krajského súdu, a to predsedníčke senátu Mgr. Alene Čakváriovej a členkám senátu Mgr. Patrícii Železníkovej a JUDr. Blanke Podmajerskej.

2. Podaním doručeným krajskému súdu 18. decembra 2023 (č. l. 903 spisu) vzniesla matka námietku zaujatosti voči sudkyniam krajského súdu uvedeným pod 1. zhora. V podaní uvádza, že 14. decembra 2023 si stiahla a vypočula audio-nahrávku z pojednávania označenú ako „Nahrávka 28.11.2023 10-00-00 MSBA2_3“, obsahom ktorej bolo o.i. aj nahrávanie verejnej porady senátu odvolacieho súdu. Z uvedenej nahrávky zistila, že v rámci verejnej porady odvolacieho súdu boli vyslovené vety, týkajúce sa jej osoby a jej zdravotného stavu. Konkrétne uviedla, že „V čase 01:56:42 sudkyňa uvádza: „Ja mám dokonca z tej matky strašne rozpačitý pocit“(ďalej aj Výhlásenie 1). V čase 01:56:44 sudkyňa uvádza: „Však ona je divná“ (ďalej aj Výhlásenie 2). V čase od 01:56:45 do 01:56:49 sudkyňa uvádza: „Ja mám jednoducho pocit, že ona je psychiat. Že ona normálne má problémy so psychikou.“ (ďalej aj Výhlásenie

3). V čase 01:59:08 do 01:59:10 sudkyňa uvádza: „Ja mám dievčatá z hentej ženy strašný pocit“ (ďalej aj Vyhlásenie 4). V čase 01:57:31 sudkyňa uvádza: „Vieš, lebo Ty máš načítaný ten spis. Ty im musíš dávať otázky, my tu nemôžeme ako dve hodiny sedieť a zaspávať, že diktujeme zápisnicu“ (ďalej aj Vyhlásenie 5). V čase 02:00:18 do 02:00:20 sudkyňa uvádza: „No, ja mám pocit, že ja potrebujem vedieť, čo to dievčatko povie“ (ďalej aj Vyhlásenie 6). V čase 02:00:21 sudkyňa uvádza: „No veď ja viem, čo Ti povie“ (ďalej aj Vyhlásenie 7)“. Domnieva sa, že vyhlásenia 1, 3 a 5 boli urobené sudkyňou Mgr. Patríciovou Železníkovou a vyhlásenia 2, 4 a 7 JUDr. Blankou Podmajerskou. Je toho názoru, že sa jedná o vysoko urážlivé, ponižujúce a hanlivé vyhlásenia, z ktorých je zrejmé, že (minimálne) dve členky odvolacieho senátu majú voči nej vysokú dávku antipatie a prechovávajú voči nej nepriateľský vzťah. Navyše vyhlásenie 3 sa týka jej zdravotného stavu, ktorý doposiaľ nebol nikdy a nikým spochybňovaný. Uviedla, že nikdy nepotrebovala psychiatrickú pomoc a neprejavovali sa u nej ani také stavy, pre ktoré by pre seba musela vyhľadať pomoc psychológa. Považuje sa za vyrovnaného človeka a od narodenia dcéry podriadila svoje životné priority primárne jej potrebám. V podaní, z dôvodu priblíženia jej osoby, súdu podrobne uviedla informácie ohľadne jej vzdelanostnej, prednášacej a záujmovej činnosti. Na základe uvedeného má za to, vyhlásenia 1 - 5 a 7 neposkytujú záruky, že rozhodovanie súdu bude nezávislé a nestranné. Zároveň tieto vyhlásenia preukazujú, že celý senát 15CoP je pripravený rozhodnúť vo veci, aj keď nemá riadne naštudovaný spis. Z nahrávky vyplývalo, že sudkyňa prejedlikovala výsledky výsluchu maloletého dieťaťa v čase, keď sa tento výsluch ešte nevykonával. Navrhla, aby najvyšší súd rozhodol o jej námietke tak, že vylúči všetky tri sudkyne (členky odvolacieho senátu 15CoP v Trnave).

3. Mgr. Alena Čakváriová vo vyjadrení z 29. decembra 2023 k námietke zaujatosti uviedla, že účastníkov konania nepozná, k účastníkom konania ani k ich právnym zástupcom nemá žiaden vzťah, ani k predmetu konania a vo veci sa necíti byť zaujatá. Konštatovala, že námietky matky sa týkajú vyjadrení členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovvej a JUDr. Blanky Podmajerskej. Konštatovala, že na pojednávaní, ktoré sa konalo 28. októbra 2023, nedošlo v dôsledku ľudského zlyhania k prerušeniu zvukového záznamu z pojednávania a bola nahrávaná aj neverejná porada senátu. Za nedôvodné a hypotetické považuje výhrady matky o tom, že ako predsedníčka senátu neupozornila členky senátu na ich nevhodné vyjadrenia sa na adresu matky. Uviedla, že išlo o neverejnú poradu senátu a vyjadrenia členiek nemali súvis s hodnotením predpokladov matky k výchove maloletého dieťaťa a nemali vplyv na ďalší postup odvolacieho senátu. K námietke matky týkajúcej sa toho, že členky senátu neboli dostatočne oboznámené s obsahom spisu, uviedla, že spis bol k dispozícii obom členkám senátu a tieto sa s ním riadne oboznámili. K námietke týkajúcej sa zisťovania názoru maloletej uviedla, že z výsluchu maloletej, ktorý sa uskutočnil 5. decembra 2023, bol vyhotovený zvukový záznam a 29. decembra 2023 Zápisnica o výsluchu. Doplnila, že v prípade, ak by ktorýkoľvek účastník konania žiadal o sprístupnenie zvukového záznamu zo zisťovania názoru maloletého dieťaťa, so súhlasom predsedu senátu by im bol daný záznam sprístupnený. Nakoľko však takúto žiadosť o sprístupnenie zvukového záznamu nemala, 18. decembra 2023 (pondelok) čerpala dovolenku a z dôvodu ochorenia bola od 19. decembra do 28. decembra 2023 práceneschopná, zápisnicu o výsluchu maloletej vyhotovila až 29. decembra 2023.

4. Aj Mgr. Patrícia Železníková vo vyjadrení z 29. decembra 2023 k námietke zaujatosti uviedla, že vo veci sa necíti zaujatá, nemá k účastníkom konania a ich zástupcom a ani k predmetnej veci žiaden pomer, ktorý by mohol vzbudiť pochybnosť o jej zaujatosti. O tom, že je súčasťou zvukového záznamu z pojednávania aj neverejná porada odvolacieho súdu, sa dozvedela až po predložení námietky zaujatosti. Ďalej uviedla, že v označenom „vyhlásení 2“ námietky bol vyjadrený výlučne jej bezprostredný pocit z vystupovania matky pred odvolacím súdom (neverbálna komunikácia, zvýšená emocionálna zaťaženosť) a tento nemal žiaden vplyv a súvis s hodnotením predpokladov a schopností matky k výchove maloletej a žiadnym spôsobom neovplyvnil ani ďalší postup odvolacieho súdu, na ktorom sa odvolací senát v ďalšom priebehu neverejnej porady senátu zhodol. Zároveň uviedla, že s vecou sa ešte pred nariadením pojednávania riadne oboznámila. Tvrdenie matky o „prejedlikovaní“ výsledkov výsluchu maloletej, či dokonca ovplyvňovaní členiek senátu, je nesprávne a nedôvodné. V rámci porady senátu išlo o jej návrh, aby dieťa bolo vypočuté senátom (a nie sprostredkované prostredníctvom kolízneho opatrovníka). Má za to, že dôvody uvádzané matkou nemajú za následok úvahu o existencii okolností objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o jej nezaujatosti, že v danej veci nebude môcť rozhodovať nezávisle a nestranne.

5. I JUDr. Blanka Podmajerská vo vyjadrení z 29. decembra 2023 k námietke zaujatosti oznámila, že vo veci sa necíti zaujatá, nemá k účastníkom konania a ich zástupcom a ani k predmetnej veci žiaden pomer, ktorý by mohol vzbudiť pochybnosť o jej nezaujatosti. V prvom rade považovala za potrebné uviesť, že matka sa v podanej námietke zaujatosti opiera o vyjadrenia dvoch členiek senátu vyslovené v čase, kedy bolo pojednávanie prerušené za účelom verejnej porady senátu, kedy v dôsledku ľudského zlyhania nedošlo k prerušeniu nahrávania zvukového záznamu z prebiehajúceho pojednávania. O tom, že je súčasťou zvukového záznamu z pojednávania aj verejná porada odvolacieho súdu, sa aj ona dozvedela až po predložení námietky zaujatosti. Podotkla, že vo vyhláseniach 1, 3 a 4 vyjadrila, bez akéhokoľvek iného kontextu, jej bezprostredné pocity z vystupovania matky pred odvolacím súdom, najmä z jej neverbálnej komunikácie (opakovaná plačlivosť, atypická, miestami výrazná mimika). Verbalizovanie týchto pocitov tvorilo len zlomok času verejnej porady senátu a nemalo žiaden súvis s hodnotením predpokladov a schopností matky k výchove maloletej a žiadnym spôsobom neovplyvnilo ani úvahy o ďalšom postupe odvolacieho súdu, na ktorom sa odvolací senát v ďalšom priebehu verejnej porady zhodol. K vyhláseniam 5 a 7 uviedla, že boli urobené ďalšou členkou senátu 15CoP, a námietky smerujú k ničím nepodloženým úvahám matky. Je toho názoru, že dôvody uvádzané matkou vo vznesenej námietke zaujatosti, opierajúce sa o.i. o jej vyjadrenia (vyhlásenia 1, 3 a 4) prezentované v priebehu verejnej porady, nemajú za následok úvahu o existencii okolností objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že v danej veci pristupuje nie nezaujatým vzťahom, a že aj napriek zákonom stanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „sine iura et studio“, teda nezávisle a nestranne.

6. Vzájomný vzťah medzi Civilným mimosporovým poriadkom (zákonom č. 161/2015 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „CMP“) a CSP je vymedzený v ustanovení § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. Námietku zaujatosti bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

7. Najvyšší súd ako súd nadriadený Krajskému súdu v Trnave (§ 54 ods. 2 CSP) posudzoval opodstatnenosť tvrdenej možnosti vzniku pochybností o nezaujatosti u namietaných sudkýň senátu 15CoP odvolacieho súdu v Trnave z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z pojednávania a rozhodovania veci v zmysle § 49 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že námietka zaujatosti bola podaná dôvodne.

8. Podľa § 49 ods. 1 CSP je sudca vylúčený z pojednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti.

9. Podľa § 52 ods. 1 CSP strana má právo z dôvodov uvedených v § 49 uplatniť námietku zaujatosti.

10. Podľa § 52 ods. 2 CSP v námietke zaujatosti musí byť okrem všeobecných náležitostí podania uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa strana uplatňujúca si námietku o dôvode vylúčenia dozvedela a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti podľa prvej vety, súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

11. Právo každého na nezávislý a nestranný súd, zakotvené v článku 36 Listiny základných práv a slobôd (uvedenej ústavným zákonom č. 23/1991 Zb., ďalej tiež len „Listina“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného v prílohe oznámenia Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.), je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. V náleze sp. zn. II. ÚS 71/97 Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „ústavný súd“) vyslovil, že „obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadržal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutia vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti pre uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť.“

12. Ak je právo na nestranný súd vážne ohrozené z dôvodu nedostatočných záruk nezaujatého konania zo strany sudcu, na predchádzanie a zabránenie možnému nespravodlivému rozhodnutiu slúži inštitút vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodnutia veci. Je potrebné si uvedomiť, že ide o prostriedok ultima ratio, nakoľko tento inštitút v podstate zasahuje do ústavne garantovaného práva na zákonného sudcu, a preto je v každom konkrétnom prípade potrebné k otázke možného vylúčenia (zákonného) sudcu z prejednávania veci pre zaujatosť pristupovať so všetkou opatrnosťou a dôkladnosťou a starostlivo zvážiť, či skutočne existujú dôvody, ktoré sudcovi celkom zjavne bránia spor prejednať a rozhodnúť nestranne a nezávisle.

13. Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa §§ 49 až 58 CSP predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 38 Listiny a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov). Treba trvať na tom, že sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci možno iba výnimočne a zo závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo. V zásade platí, že v určitej právnej veci by mal rozhodovať nezávislý a nestranný sudca vecne a miestne príslušného súdu, určený rozvrhom práce príslušného súdu a tento tzv. zákonný sudca by sa už v ďalšom priebehu konania nemal meniť. Dôvodom, pre ktorý môže prísť k uplatneniu výnimky z takejto ústavnej zásady (nezmeniteľnosti zákonného sudcu) v podobe inštitútu vylúčenia sudcu (z prejednávania a rozhodovania veci) a takto aj k prelomeniu zásady, o ktorej je reč, je záujem na zmaření hroziaceho rizika, že by v spore mohol rozhodovať zaujatý (a nie nestranný) sudca. Pri posudzovaní týchto dôvodov v konkrétnej situácii je nutné prihliadať aj na rozsiahlu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a ústavného súdu a napokon aj na závery, ku ktorým dospela doterajšia súdno-aplikačná prax najvyššieho súdu.

14. ESLP pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty nestrannosti rozlíšil aj pri svojom rozhodovaní (pozri napríklad Piersack proti Belgicku).

15. Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k stranám sporu, prípadne k ich zástupcom. Významné z tohto hľadiska je, čo si sudca myslel pro foro interno. Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti, až kým nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti vyžaduje judikatúra ESLP dôkaz o skutočnej zaujatosti (tu pozri napríklad Hauschildt proti Dánsku). Rozhodujúce nie je však (subjektívne) stanovisko sudcu, ale existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vznikať pochybnosti o nestrannosti sudcu. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Spravodlivosť nielenže má byť vykonávaná, ale sa musí aj javiť, že má byť vykonávaná (Delcourt v. Belgicko - rozsudok ESLP zo 17. januára 1970, Padovani v. Taliansko - rozsudok ESLP z 26. februára 1993). Sudca sa teda má objektívne javiť v očiach strán, že je nestranný, a zároveň musí byť vylúčená akákoľvek vonkajšia oprávnená pochybnosť o jeho nestrannosti.

16. Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávanému sporu, k stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní. Posúdenie nestrannosti sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o zaujatosti, resp. nezaujatosti zákonného sudcu je, či obava stany sporu (z nedostatku nestrannosti sudcu) je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti súdu (Pullar proti Spojenému kráľovstvu), teda či je tu relevantná obava z nedostatku nezaujatosti. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno ale chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje z prejednávania a rozhodovania veci. Je potrebné brať zreteľ na skutočnosť, že spoločenské vzťahy v najširšom slova zmysle sú vzťahmi vzájomného pôsobenia, kontaktu a interakcie medzi členmi spoločnosti; preto závažnosť, ktorá by založila pochybnosť o nezaujatosti zákonného

sudcu (znamena dôvod pre jeho vylúčenie z prerokovania a rozhodovania veci), môže aj pri zohľadnení tzv. teórie zdania uplatňovanej v judikatúre ESLP nastať iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k sporu, stranám, ich zástupcom či osobám zúčastneným na konaní, dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „sine ira et studio“, teda nezávisle a nestranné (tu porovnaj napr. I. ÚS 332/08). Rozhodovať nestranné nie je právom, výsadou či privilegiom sudcov. Ide o základnú povinnosť sudcov, o štrukturálny prvok súdneho systému.

17. Existencia oprávnených pochybností o nestrannosti sudcu závisí vždy od posúdenia konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívneho kritéria sa musí rozhodnúť, či (úplne odhliadnuc od osobného správania sa sudcu) existujú preukázateľné skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybností o nestrannosti sudcu (pozri Fey proti Rakúsku).

18. Judikatúra ESLP vyžaduje, aby sa obava z nedostatku nestrannosti zakladala na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybností na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného. Existencia oprávnených pochybností závisí od posúdenia konkrétnych okolností prípadu. Opäť sa žiada zdôrazniť, že nestrannosť sa posudzuje podľa objektívnych symptómov. Sudca môže byť subjektívne absolútne nestranný, ale i napriek tomu môže byť jeho nestrannosť vystavená oprávneným pochybnostiam vzhľadom na jeho status, rôzne funkcie, ktoré postupne vo veci vykonával, alebo vzhľadom na jeho pomer k veci, k stranám, ich právnym zástupcom, svedkom a pod. Z tohto hľadiska preto nezáleží ani na tom, že sudca sa k návrhu na jeho vylúčenie vyjadril v zmysle, že sa vnútorne necíti byť zaujatý. Rozhodujúce nie je jeho stanovisko, ale existencia objektívnych skutočností, ktoré vzbudzujú pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach strán a verejnosti (III. ÚS 158/08).

19. Z hľadiska posúdenia opodstatnenosti námietky zaujatosti vznesenej stranou sporu (v konaniach podľa CMP účastníkom konania) nie je rozhodujúci jej osobný subjektívny názor, domnienka alebo úvaha. Nemožno preto bez ďalšieho brať na zreteľ len samotné pochybnosti namietajúceho o objektívnom a nestrannom rozhodovaní sudcu, ale vždy treba posúdiť skutočnosti, ktoré viedli k tomu, že strana pochybuje o objektívnosti sudcu. Nadriadený súd môže vylúčiť namietaného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci až vtedy, keď je evidentné, že vzťah sudcu nie je stranou len tvrdený, ale že skutočne existuje a svojou povahou a intenzitou vykazuje znaky relevantné v zmysle § 49 ods. 1 CSP.

20. V danom prípade matka odôvodnila námietku zaujatosti sudkyň odvolacieho súdu v prvom rade tým, že vyhlásenia, ktoré boli vyslovené na adresu jej osoby, neposkytujú záruky, že rozhodovanie súdu bude nezávislé a nestranné.

21. Z obsahu námietky zaujatosti vznesenej matkou maloletej, vychádzajúc z oboch vyššie uvedených hľadísk (objektívnej aj subjektívnej stránky sudcovskej nezávislosti), najvyšší súd zistil naplnenie predpokladov v zmysle § 49 ods. 1 CSP. V danom prípade ide predovšetkým o objektívnu nestrannosť členiek odvolacieho senátu 15CoP Krajského súdu v Trnave.

22. Dve z namietaných sudkyň v pozícii členiek senátu odvolacieho súdu, ktorému bola vec pridelená, reprezentujúce takto majoritu v telese povolanom rozhodnúť vo veci v druhej (rozhodujúcej) inštancii, totiž podľa obsahu časti zvukového záznamu z pojednávania (čo do autenticity namietanými sudkyňami nepopretého), reprodukovanej aj v námietke zaujatosti vznesenej matkou, urobili na adresu tejto účastníčky konania vyhlásenia týkajúce sa skutočností, ktoré súd majúci pri rozhodovaní zohľadniť najlepší záujem maloletého dieťaťa (v tejto súvislosti porovnaj čl. 4 vetu druhú Základných princípov CMP) musí vziať do úvahy (nakolko sa vo svojej podstate týkajú výchovnej spôsobilosti jedného z rodičov a teda aj podmienok, za akých možno optimálne upraviť výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu - toto za situácie, v ktorej otec napadol odvolaním rozsudok súdu prvej inštancie zverujúci maloletú do osobnej starostlivosti matky so zotrvaním na svojej požiadavke na striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov). V uvádzanej súvislosti je pritom bez významu to, či (a ak áno, akú) relevanciu by mali takéto vyhlásenia pri samotnom rozhodovaní v odvolacom konaní, ako aj to, že k vyhotoveniu časti zvukového záznamu zachycujúcej obsah vyhlásení došlo zrejším nedopatrením.

To, čo sa ale naopak z pohľadu udržania objektívneho zdania o schopnosti namietaných sudkýň zachovať v tomto prípade skutočne nestranný prístup k účastníkom (a tým aj k rozhodovaniu) javí zásadným, je to, že hodnotenia obdobné tým zachyteným na zvukovom zázname eskalujú dôvodné a oprávnené pochybnosti nielen v očiach matky (navrhovateľky), ale aj v očiach verejnosti (či presnejšie kohokoľvek na veci nezainteresovaného) o objektívnej nestrannosti celého senátu odvolacieho súdu 15CoP. I napriek tomu, že namietané sudkyne ako pôvodkyne vyhlásení urobených tiež súčasťou námietky zaujatosti senátu zhodne uviedli, že vo veci vo vzťahu k matke maloletej sa necítia byť zaujaté a išlo výlučne o ich subjektívny pocit z prejavu matky na pojednávaní, nemožno inak, než konštatovať, že ich nestrannosť bola takto vystavená oprávneným pochybnostiam.

23. Hoci v prípade námietky zaujatosti nasmerovanej voči predsedníčke senátu odvolacieho súdu majúceho vo veci rozhodnúť sa urobenie vyhlásení na adresu matky obdobných tým uvedeným vyššie z ničoho nepodávalo a ani ona sa subjektívne necítila byť vo veci zaujatou, podľa názoru najvyššieho súdu súhlasiť bolo treba s matkou v tom, že pochybnosti o nezaujatosti aj jej osoby mohli objektívne vzniknúť z nedostatku takej jej reakcie po odznení aj v jej prítomnosti vyhlásení, o ktorých je reč, z ktorého by vyplývalo prinajmenšom upozornenie kolegyň na ich nepatričnosť.

24. Ostatné dôvody zaujatosti tvrdené matkou (týkajúce sa postupu súdu pri výsluchu maloletej, či postupu pri naštudovaní spisu všetkými členkami senátu), sú okolnosťami spočívajúcimi v postupe zákonných sudkýň v konaní o prejednávanej veci a ako také nie sú v zmysle § 49 ods. 3 CSP relevantným dôvodom spôsobujúcim vznik pochybnosti o nezaujatosti sudcu; to však na už uvedenom vyššie nemohlo vôbec nič zmeniť.

25. So zreteľom k už uvedenému preto najvyšší súd dospel k záveru, že v danom prípade došlo k naplneniu zákonných predpokladov podľa § 49 ods. 1 CSP na vylúčenie všetkých sudkýň zaradených rozvrhom práce Krajského súdu v Trnave do senátu 15CoP takéhoto súdu z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej týmto súdom pod sp. zn. 15CoP/25/2023. Preto rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto svojho uznesenia, teda že namietané sudkyne Krajského súdu v Trnave Mgr. Alena Čakváriová, JUDr. Blanka Podmajerská a Mgr. Patrícia Železníková sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.